

Határok, határmentiség
a Kárpát-medencében

MEGHÍVÓ

Határok, határmentiség a Kárpát-medencében
2014. szeptember 18.

9:30 **Köszöntő:** Dr. Balogh Balázs az MTA BTK Néprajztudományi Intézet igazgatója, a *Hármas határok* kutatási projekt témavezetője

09:45 – 11:45 **Előadások** – Elnök: Turai Tünde

Mészáros Csaba: Határelmények a hármashatárok térségében

Lajos Veronika: Globális vándorlás – nyomkövetés – határ-esetek

Ilyés Zoltán : Az egykori határ szerepe Gyimesbükk turisztikai desztinációvá válásában

Marinka Melinda: „Brücke” - a szatmári svábok identitásformálásának határon átívelő jelenségei

Lovas Kiss Antal: Migráns élethelyzetek a transznacionális térben

11:45 – 12:00 **Kávészünet**

12.00 – 13.00 Délnyugat-dunántúli néprajzi adatbázis bemutatója
(Borsos Balázs, G. Szabó Zoltán, Nagy Károly Zsolt, Nagy Krisztina)

13:00 – 14:00 **Ebédészünet**

14:00 – 16:00 **Előadások** – Elnök: Vass Erika

Gráfik Imre: „Hármas határ” - egy lehetséges újonnan alakuló nemzetközi kistérség

Klamár Zoltán: Hármas határok: az identitáshoz kötődő kapcsolatháló szerb-magyar példái

Szabó Árpád Töhötöm : Politikai és etnikai határok Dél-Erdélyben: fakuló etnikai mozaik a Kis-Küküllő térségében

Mód László: Határemlékezetek

16:00 – 16:30 **Kávészünet**

16:30 – 17:30 **Előadások** – Elnök: Bali János

Bednárík János: A határ nyugati oldala. A jennersdorfi járásban végzett terepmunka tapasztalatai

Borbély Sándor: Alternatív gazdasági tevékenységformák (csencselés, csempészet, feketemunka) az ukrán-magyar határvidéken

Papp Árpád: Ásó, kapa, vendégmunka – Vajdasági kubikusok a szerb-magyar határ mentén

Szilágyi Levente: A rokonság szerepe a határokon átívelő kapcsolat-tartásban és információáramlásban a magyar-román-ukrán hármás határ térségben

17:30 – 18:00 **Kávészünet**

18:00 – 20:00

Kultúrcsempész Sínbusz-fesztivál bemutatkozása: Magyar és szerb irodalmi alkotások

Felolvasnak: Balázs Attila, Kollár Árpád, Orcsik Roland és Szócs Petra.

A Kultúrcsempész Sínbusz Fesztivált 2008 és 2013 között rendezték meg a Szeged és Szabadka között menetrend szerint közlekedő sínbuszon. A két testvérváros között több mint fél évszázadig közlekedett a határ menti térség méltán híres vasúti járműve, a sínbusz. Az *Ezüstnyíl* becenevet kapott vonattípus akkor még vörösés-bordó festésű első darabjait ugyanis az 1936-os berlini olimpiára készítették, majd háborús jóvátételként érkezett az akkori Jugoszláviába. A kultikus járművet mára ugyan korszerűbb szerelvények váltották, és a sínbusz ihlette fesztivál ehhez kapcsolódik. Az egyedülálló irodalmi, filmes és zenés programokkal jelentkező fesztivál a határon való átjárás kulturális értelmezését és újraírását kísérelte meg.

Filmvetítés: Karin Pelte: Az egyetlen terület. Dokumentációs fikciófilm. 2013. (35 perc)

Helyszín: MTA BTK Néprajztudományi Intézet könyvtára
(1014 Budapest, Országház u. 30. I. emelet)

